

Synpunkter på granskningsförslag - Nackas översiktsplan 2050

Vi vill härmed lämna synpunkter på Nacka kommuns översiktsplan 2050 och vill uttrycka vår oro inför kommunens planer för utvecklingen av Boo och Orminge. Den massiva nybyggnationen och förtätningen i Boo håller på att förstöra den karaktär mellan storstad och skärgård som präglar vår kommun och som var orsak att vi bosatte oss här för många år sedan. Utveckling av områden är naturlig, men i Boo sker den inte organiskt, utan drastiskt och hårdhänt, ofta genom stuprörsplanering och utan helhetsperspektiv och invånarnas delaktighet. Exploateringen sker dessutom ojämnt mellan kommundelar, vilket verkar befästa även i denna Översiktsplan.

Kommentarer kring Lokala utbyggnadsmöjligheter

Lc2 Björknäs Centrum

Utbyggnad och Skurubroavgiften har medfört en närmast fördubbling av antal fordon genom Björknäs sedan november 2022. Fler bilar åker idag på lokalgatan Värmdövägen genom Björknäs bostadsområde än på den fyrfiliga motortrafikleden till Saltsjöbaden. Experimentet med brukaravgifter på Skurubron är en bidragande orsak till ökat buller, föroreningar och sämre trafiksäkerhet för boende och barn i Björknäs.

Trafikmängderna måste reduceras och trafiksituationen lösas innan utveckling av Björknäs Centrum sker. Det är viktigt att hela grönområdet (Lodasskogen) som sträcker från Centralkonditoret till Bågens Förskola och söderut mot Kockorpsvägen bevaras.

Lc3 Kraftig utbyggnadstakt i Orminge måste upphöra

Under senaste decenniet har Boo vuxit med över 5 800 (+25%) invånare och kommunen planerar för tusentals nya bostäder, bl a i Orminge Centrum. Service, vägnät, teknisk och social infrastruktur är inte anpassade denna massiva utbyggnad. Under samma tid har Saltsjöbaden vuxit med 15 personer och enligt Översiktsplanen förväntas ingen större utbyggnad ske där. Trots det läggs flera miljarder på Saltsjöbanan med dubbelspår, nya vagnar, ökad turtäthet och direktaccess till Slussen.

Utbyggnaden av Orminge innebär dubbelt så många bostäder, 2 800 stycken mot Planprogrammet från 2015 om 1 100- 1 300 bostäder. Planprogrammets goda intentioner har övergivits och det byggs högre, tätare, färre parkeringsplatser samt grönstråk och en separat bussterminal har utgått. Exploatering drivs stuprörsvis via tolv separata detaljplaner/projekt utan helhetsperspektiv och sammanräkning. Det saknas svar hur denna kraftiga befolkningsökning ska matchas med utökad service som kultur/bibliotek, idrott/fritid, kollektivtrafik, bussterminal, p-platser, vägnätet mm. Viktiga kumulativa effekter förbises – hur den redan idag ansträngda trafiksituationen i Västra Boo/Björknäs påverkas, liksom trivsel, trygghet och tillgång till hälsovård mm.

Förändringen i Orminge C går under radarn för många. Få vet att hus på 21-, 16- resp 8 våningar runt stora kundparkeringen och en bussgata kommer skära rakt igenom centrum där folk bor och kunder ska röra sig. Detta skifte från gles bebyggelse till höga massiva hus kring en stor parkering med en bullrig och trafikerad bussgata invid, utan gemensamma torg/mötesplatser är inte trivselskapande. Det byggs mest små hyresrätter i Orminge, vilket för med sig sociala utmaningar. En tydlig strategi för hur långsiktig trivsel, gemenskap och trygghet ska säkerställas lyser med sin frånvaro i detta megaprojekt.

Fortsatt exploateringen av Boo/Orminge måste upphöra. Omtag Orminge behöver göras, skapa istället kvaliteér som befrämjar trygghet och trivsel. Ett bilfritt torg/mötesplats, större bibliotek/kulturhus, en uppvärmd vänthall, mer grönt, mindre hårdgjord värmealstrande yta.

Bristande tydlighet i planförslaget

Vi hade förväntat oss en ökad tydlighet i granskningsförslaget efter samrådet, men den tycks blivit än mer urvattnad. Kartor med föreslagen markanvändning har blek färgläggning och så hög skala och spänner över stora området att läsbarheten försvåras. Kartan över mark- och vattenanvändning för Boo placerad över ett mittuppslag (sid 36-37) där Björknäs Centrum hamnar i skarven, vilket förvårar läsbarheten. Utbredning och avgränsning av de olika inriktningsområdena gör det svårtolkat och tillhörande karttext är mycket kortfattad och flera av karthänvisningarna saknas eller hänvisar till fel platser bl a Sb23, Sb24, Sb25, Sb26.

Kommunen motiverar denna otydlighet med att skapa flexibilitet och inte låsa sig för framtiden. *Med denna flexibilitet och otydliga styrdokument ger sig kommunen tolkningsföreträde i framtida plan- och tillståndsärenden vilket är problematiskt ur demokratiperspektiv. Det kan diskuteras om detta förslag verkligen uppfyller PBL's krav på tydlighet.*

Samrådsredogörelsen är kortfattad och generell. Det saknas beskrivning över vad olika föreningarna och remissinstanser tycker, vilket normalt kommunen gör i andra plansammanhang. Redogörelsen framstår som svepande och på flera ställen förenklad och vilseledande. Som exempel på sidan 12, där det hävdas att Översiktsplanen bekräftar Orminges utveckling i enlighet med planprogrammet 2015, vilket ej stämmer, se ovan.

Kommunens argument (sid 12) att "hårdgjorda ytor omvandlas till effektiv markanvändning" klingar falskt som vid Skarpövägen, där skog först fällt för tillfälliga parkeringar, för att i nästa steg bebyggas med höghus.

Kollektivtrafik

Det är viktigt att Boo får behålla Slussen som en naturlig knutpunkt med direktbussar. Boo med en tredjedel av befolkningen, bör inte bestraffas med längre restider och extra byten för att Centrala Nacka får tunnelbana.

Bristande underlag och analyser

I Översiktsplanen anges inte hur stor befolkningsökning som planeras i olika områden inom kommunen, vilket ger en stor oklarhet om utvecklingen. Exempel från Björknäs och Orminge C, visar hur exploatörer ges företräde och får styra omfattningen av exploateringen, istället för att se till platsens förutsättningar. Nackas Översiktsplan 2050 behöver baseras på adekvata analyser och ett fullgott faktaunderlag vad gäller demografi, befolkningsutveckling, byggda och planerade bostäder, aggregerade trafikanalyser etc. Detta för att behålla och skapa boendemiljöer som invånare trivs i och inte väljer fly ifrån.

2025-06-19

boende i Björknäs